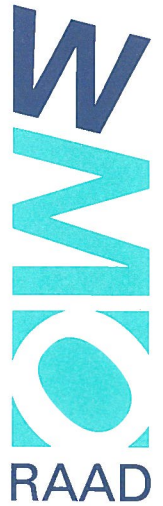

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

CC: Raadsfracties

Nijverdal, 19 mei 2014

Betreft: *Advies Toegang Jeugdzorg 2015 , Toegang Wmo 2015,
Schets uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg en Wmo*

Wmo-raad Hellendoorn
Dahliastraat 21
7442 LA Nijverdal
0548-638810
wmo-raadhellendoorn@
stichtingdewelle.nl

Geacht college,

De beide notities Toegang jeugdzorg en Toegang Wmo-2015 beschrijven het vertrekpunt, de uitgangspunten en het beleid voor de toegang tot de gedecentraliseerde jeugdzorg en AWBZ-functies per 1 januari 2015. In de derde notitie wordt de daarvoor nodige uitvoeringsorganisatie geschetst.

Algemeen:

- De Wmo-raad begrijpt dat het beleid en de uitvoeringsorganisatie onder grote tijdsdruk tot stand moet komen. Dat heeft helaas wel tot gevolg dat het betrekken van de doelgroepen bij de totstandkoming hiervan zeer beperkt zal zijn (enkele gemeentelijke informatiebijeenkomsten in juni van dit jaar). Hoe betreft de gemeente kinderen, jongeren en hun ouders en cliënten die overkomen uit de AWBZ bij het beleid? Ook de Wmo-raad ziet door de korte tijd van het adviestraject nu geen kans om zelf deze doelgroepen te raadplegen. Wij verwachten van de gemeente op dit punt een actievere houding. Er is bij een aantal cliënten veel onzekerheid over de toekomst van hun ondersteuning.
De Wmo-raad nodigt de gemeente uit om met agendacommissie van de Wmo-raad te overleggen hoe hieraan in volgende fasen beter vorm kan worden gegeven. Dit onderwerp moet ook een duidelijke plek krijgen in de Schets uitvoeringsorganisatie van de gemeente. Zie hiervoor de paragraaf 5 Beslispunten uitvoeringsorganisatie Wmo en Jeugdzorg 2015.
- Ook al beperkt is de advisering door de Wmo-raad, omdat vooral in de notitie Jeugdzorg bij veel onderwerpen wordt aangegeven dat deze nog zullen worden uitgewerkt, met name door de OZJT. Over de nadere uitwerkingen wenst de Wmo-raad tijdig geïnformeerd te worden.
- De gemeente wenst dat de Wmo-raad tijdig betrokken wordt bij de uitvoering, monitoring en evaluatie van het gevoerde gemeentelijke Wmo-beleid. Op welke wijze zal dit ten aanzien van de OZJT worden gerealiseerd?

Toegang Jeugd en Wmo en Schets uitvoeringsorganisatie:

De Wmo-raad heeft waardering voor de uitgangspunten en het beleid voor zover dat in de notities geschetst wordt. De Wmo-raad stelt het zeer op prijs om betrokken te worden bij evaluaties en bijstellingen van het beleid. De Wmo-raad onderstreept de volgende uitgangspunten:

- Eigen regie en verantwoordelijkheid
- Eén gezin, één plan, één regisseur
- De aan te stellen consulents hebben beslissingsbevoegdheid
- Keuzevrijheid van de inwoner
- Streven naar ketensamenwerking
- Samenwerking op Twents niveau (Samen 14)

- Nog te weinig zicht heeft de Wmo-raad op een aantal onderwerpen zoals:
 - De kwaliteit van het voorzieningenaanbod (in de te sluiten contracten) en de kwaliteitsbewaking.
 - Aansluiting van vraag en aanbod op lokaal niveau.
 - Hoe wordt gewaarborgd dat ZZP 'ers en vrijevestigden op lokaal niveau voldoende mee kunnen blijven doen (regionale raamcontracten)?
 - Het ontstaan van witte vlekken in het voorzieningenaanbod op lokaal en regionaal niveau.
 - De uiteindelijke uitwerking en realisering van voldoende keuzevrijheid van de inwoners.
 - Monitoren van de resultaten en daarbij gebruik maken van de ervaring van jeugdigen en hun ouders en de cliënten die overkomen vanuit de AWBZ.
 - Cliëntondersteuning en keuzevrijheid van de cliënt hierin is voor de Wmo-raad een belangrijk onderwerp. De concentratie van de cliëntondersteuning door MEE lijkt ingegeven door financiële motieven. De Wmo-raad ziet bij de uitwerking hiervan graag terug of er alternatieve mogelijkheden zijn voor de inwoners van Hellendoorn.
 - Regisseursfunctie/regisseursmodel: verheldering van definities en plaatsing in de uitvoeringsorganisatie in de Schets uitvoeringsorganisatie is gewenst.
 - De aansluiting bij het mede door de gemeente Hellendoorn binnen Samen 14 ontwikkelde „Bouwstenen voor toeleiding en toegang maatschappelijke ondersteuning”.
 - De samenstelling en functie van het VIA team en het Sociale team is niet helder. De Wmo-raad is van mening dat het maken van een ondersteuningsplan en de uitvoering daarvan gescheiden moet zijn. Zorgaanbieders kunnen geen deel uitmaken het indicatietraject (belangenverstrengeling en verstoring van de marktwerking). Hoe passen het VIA team en het Sociale team binnen het regisseursmodel?
 - Duidelijke informatie over de mogelijkheden van bezwaar, beroep en klachtenregeling ontbreekt nog.
 - Casus: de casus zijn onvoldoende uitgewerkt en hebben onvoldoende realiteitsgehalte. Uit de casus blijkt niet voldoende welke voorzieningen geïndiceerd worden en wat de rol van de gemeente(ambtenaar) is in het proces.
 - Het betrekken van de Wmo-raden bij het ontwikkelen van beleid binnen Samen 14, zie hiervoor ook de brief van 17 april 2014 van de voorzitters van de gezamenlijke Wmo-raden.

- Uit de evaluatie van de Pilot Eigen kracht bij CJG-gezinnen is gebleken dat een cultuurverandering binnen alle lagen van de organisaties, zoals professionals, leidinggevendenden, bestuurders, beleidsmakers en overheden nodig is, om ervoor te zorgen dat ingezet wordt op eigen kracht, preventie en vroegsignalering (regie en zeggenschap inwoners staat voorop).
De Wmo-raad is positief over zo'n cultuurverandering en zal de voortgang en uitkomsten van deze en de andere pilots jeugdzorg blijven volgen. De Wmo-raad vraagt aandacht voor projecten waarbij Eigen Kracht het uitgangspunt is.

- Hoe ziet de gemeente Hellendoorn de rol van de regisseur? Wat beweegt de gemeente om alleen een regisseursfunctie te willen invullen in het geval van professionele hulpverleningstrajecten (individuele voorzieningen)? Zou niet juist ook de inzet van algemene voorzieningen tot een adequate oplossing kunnen zorgen? Hoewel in de „schets uitvoeringsorganisatie” het competentieprofiel regisseur integraal is overgenomen uit de „handreiking bouwstenen” wordt de regisseur en zijn/haar rol niet beschreven en niet weergegeven in schematische figuren.

- De beschrijving van de inzet van de consultants jeugdzorg in de notitie Jeugdzorg is verwarrend. Enerzijds in het hele proces meekijken wat de beste oplossing is en aan de andere kant de doelstelling om de jeugdzorgconsulent alleen in te zetten indien voorliggende voorzieningen, zoals onderwijs of welzijn, er niet uitkomen (pag. 14 Inzet medewerkers Bureau Jeugdzorg vanuit de toegang).

- De gemeente geeft aan ruimte te willen bieden aan nieuw aanbod. Hoe staat het precies met de relatie tussen de Woonservicegebieden en de uitvoeringsorganisatie Wmo. Wordt er nog wel nagedacht over de effecten van de gekozen indeling van de woonservicegebieden? In hoeverre staat de gemeente open voor mogelijkheden voor nieuw aanbod in de vorm van burgerinitiatieven (zoals zorgcoöperaties?) bijvoorbeeld in de kleinere woonkernen van de vijf woonservicegebieden? Hoe is nu de stand van zaken van de basisvoorzieningen in de woonservicegebieden.

- De Wmo-raad adviseert de gemeente al haar activiteiten te toetsen aan het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking. Het Verdrag voor de rechten van personen met een beperking van de Verenigde Naties biedt na rectificatie in 2015 een kader voor het stimuleren van de integratie en participatie van mensen met een beperking en moet worden opgenomen in het (inkoop)beleid van gemeenten en instellingen. Het verdrag kan een impuls zijn om algemene voorzieningen meer toegankelijk te maken voor mensen met een beperking, te stimuleren dat zij vaker in dienst worden genomen en dat zij beleidsmatig meer kunnen meedenken.
Het is wenselijk dat de gemeente het volgende doet: vooraf toetsen van haar beleidsvoornemens aan het verdrag, betrekken van de burgers bij relevante beleidsvoornemens, eisen stellen aan organisaties (bijvoorbeeld een organisatie krijgt alleen een contract met de gemeente als zij actief mensen met een beperking in dienst neemt of haar activiteiten open stelt voor deze burgers).
Daarnaast adviseert de Wmo-raad het tijdig betrekken van keuringsinstanties, die reeds in ontwerpfasen van de bouw meekijken, om dure aanpassingen achteraf te voorkomen. Zoals bij de toepassing van het Internationaal Toegankelijkheidssymbool (ITS). Hierbij vraagt de Wmo-raad ook speciale aandacht voor mensen met een visuele beperking.
- De Wmo-raad is bezorgd over de belasting en mogelijk overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers in de gemeente Hellendoorn. Weliswaar is mantelzorg niet verplicht, maar in de huidige plannen waarin zo laag mogelijk in de piramide gezocht wordt naar oplossingen is het maar de vraag hoe dit uitpakt. (Het kabinet komt met een agenda om de mantelzorg gericht te stimuleren.)
Wij vinden het een goede zaak dat de gemeente in overleg met de Wmo-raad in 2014 gekozen heeft voor een onderzoek naar de ervaringen van mantelzorgers in de gemeente Hellendoorn.
- Kortdurend verblijf wordt in de notities niet een op een overgenomen. Kortdurend verblijf is een belangrijke voorziening ter ontlasting van mantelzorgers: heeft de gemeente meer informatie over de behoefte aan en het gebruik van deze functie door de verschillende doelgroepen?
- Kan de gemeente aangeven welke plannen zij heeft met de gelden van het mantelzorgcompliment die gedecentraliseerd gaan worden in 2015. Gaat de gemeente door met uitreiken van een mantelzorgcompliment? Dat zou de Wmo-raad van harte toejuichen.
- Daarnaast heeft de Wmo-raad de indruk dat er een (te) grote verantwoordelijkheid wordt neergelegd bij scholen, sportclubs, muziekvereniging, bibliotheek, mantelzorgers, etc. De verantwoordelijkheid die bij het grootste deel van deze algemene voorzieningen op dit vlak zou moeten liggen is signaleren en doorverwijzen. Vanuit een regisseursmodel zou een regisseur bovengenoemde algemene voorziening wel goed kunnen inzetten bij het vinden van adequate oplossingen. De verantwoordelijkheid ligt hierbij in eerste instantie bij de hulpvrager, maar in tweede instantie bij de gemeente, die vervolgens via het groot aanbod van zorg aanbod in algemene en individuele voorzieningen als regisseur de burger op weg helpt. Het zal hierbij uiteraard niet gaan om de meerderheid van de bevolking, maar zoals in één van de onderhavige notities gesteld, waarschijnlijk zo'n 20%. Wat is de zienswijze van het college hierop? Hoe denkt de gemeente invulling te gaan geven aan de waardering en facilitering van het vrijwilligerswerk?
- Naar aanleiding van het "keukentafelgesprek": de Wmo-raad miste tot nu toe een goede informatiebrochure. Enkele leden van de Wmo-raad hebben afgelopen jaar bij toeval kennis genomen van het bestaan van een dergelijke brochure in de gemeente Hellendoorn, die echter maar in kleine oplage gedrukt bleek te zijn. De Wmo-raad overlegt graag met de gemeente over een (bijgestelde en geactualiseerde) herdruk van deze of een dergelijke brochure.
- Wat is de rol van het keukentafelgesprek binnen het regisseursmodel? Wordt er (door)verwezen naar een regisseur of voert de regisseur het keukentafelgesprek. Beschikken de consultants over de juiste kennis en vaardigheden om een keukentafelgesprek te voeren.
- In de notitie Toegang Wmo 2015 kiest de gemeente voor "gepaste keuzevrijheid". Letterlijk staat er: "De gemeente Hellendoorn bepaalt zelf welke mate van keuzevrijheid zij inwoners biedt". De Wmo-raad meent dat deze omschrijving geen enkel recht doet aan de intentie "keuzevrijheid". Het lijkt erop dat de gemeente hiermee een volledig discretionaire bevoegdheid voor zichzelf reserveert. De Wmo-raad ziet

graag toegelicht en uitgewerkt wat de gemeente hier verstaat onder het begrip "passend".

- In de notitie Toegang Jeugdzorg staat: "Anno 2014 zijn algemene voorzieningen *niet* gericht op alle inwoners, in de toekomst moeten deze voorzieningen veel meer rekening houden met meer doelgroepen (transformatie)."

Wij gaan er vanuit dat het hier om een typefout gaat, daar het kenmerk van algemene voorzieningen is dat deze beschikbaar zijn voor alle mensen. Juist doordat iedereen daar gebruik van maakt is het mogelijk om óók doelgroepen, daar waar nodig, met deze voorzieningen te ondersteunen.

- Is gebruik maken van de inloop-GGZ in Almelo wel realistisch gezien de doelgroep. Is duidelijk hoeveel behoefte er is in Hellendoorn zelf en is inloop dan eventueel op lokaal niveau te realiseren?
- De Wmo-raad dringt er met grote klem op aan dat de gemeente alle mogelijkheden onderzoekt, alle wegen bewandelt en alle maatregelen neemt om te zorgen dat gebruik van het PGB in de gemeente Hellendoorn maximaal benut kan worden, dit ondanks de gestelde wetgeving.

Tot slot: er is de laatste jaren fors bezuinigd op de ondersteuning van de Wmo-raad, met meer dan 50%. Dat begint te knellen nu er zoveel nieuw beleid op de Wmo-raad afkomt. De Wmo-raad zou graag zien dat, tijdens deze transitietijd en ten minste tot en met eind 2015, de bezuinigingen op de ondersteuning voor de Wmo-raad worden herzien, daar deze transities een groot beslag leggen op de Wmo-raad. Hierover treedt de voorzitter van de Wmo-raad binnenkort graag met u in overleg.

Mocht u naar aanleiding van voorgaande nog vragen hebben, dan vernemen wij die graag van u. De Wmo-raad stelt het zeer op prijs, wanneer hij binnen afzienbare termijn over de uitkomst van dit advies op de hoogte wordt gebracht.

Met vriendelijke groet,
i/o van de Wmo-raad

M.J. Keizer
Voorzitter Wmo-raad